# Süresiz Yoksulluk Nafakası İptal Edildi

| MAHKEME | KARAR TARİHİ | SONUÇ |
|---|---|---|
| Anayasa Mahkemesi Genel Kurul | 04.06.2026 | İptal |

| ESAS NO | KARAR NO | İLGİLİ HÜKÜMLER |
|---|---|---|
| 2025/156 | 2026/131 | TMK 175, TMK 176, Anayasa 2, Anayasa 5, Anayasa 17, Anayasa 153 |

ÖZET

TMK 175/1'deki 'süresiz olarak' ibaresi, uygulamada hâkime süre takdiri bırakmayan emredici bir kural sayıldığı ve kusursuz olabilecek borçluya ölçütsüz ömür boyu yük yüklediği gerekçesiyle Anayasa 2, 5 ve 17'ye aykırı bulunarak oyçokluğuyla iptal edildi; iptal 9 ay sonra yürürlüğe girecek.

**Bu kararın özeti ve değerlendirmesi**
savun.av.tr/suresiz-yoksulluk-nafakasi-iptal-aym-norm-2026-131/ →

## Karar metni

Anayasa Mahkemesi Kararlar Bilgi Bankası sisteminde yayımlandığı hâliyle aktarılmıştır. Heyet, raportör ve vekil adları derlemeye alınmamıştır.

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı: 2025/156

Karar Sayısı: 2026/131

Karar Tarihi: 4/6/2026

R.G. Tarih - Sayı: 30/9/2026 - 33386

[Heyet ve raportör bilgileri derlemeye alınmamıştır.]

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Antalya 12. Aile Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanunu'nun 175. maddesinin birinci fıkrasında yer alan "...süresiz olarak..." ibaresinin Anayasa'nın 2., 10., 20., 35. ve 41. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptaline karar verilmesi talebidir.

OLAY: Boşanma davasında itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptali için başvurmuştur.

I. İPTALİ İSTENEN KANUN HÜKMÜ

Kanun'un itiraz konusu kuralın da yer aldığı 175. maddesi şöyledir:

"2. Yoksulluk nafakası

Madde 175- Boşanma yüzünden yoksulluğa düşecek taraf, kusuru daha ağır olmamak koşuluyla geçimi için diğer taraftan malî gücü oranında süresiz olarak nafaka isteyebilir.

Nafaka yükümlüsünün kusuru aranmaz."

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca 10/7/2025 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III. ESASIN İNCELENMESİ

2. Başvuru kararı ve ekleri, Raportör tarafından hazırlanan işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu kanun hükmü, dayanılan ve ilgili görülen Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

A. Anlam ve Kapsam

3. 4721 sayılı Kanun'un 175. maddesinde yoksulluk nafakası düzenlenmiştir. Anılan maddenin birinci fıkrasında yoksulluk nafakasının şartlarına yer verilmiştir. Buna göre boşanma yüzünden yoksulluğa düşecek taraf, kusuru daha ağır olmamak koşuluyla geçimi için diğer taraftan mali gücü oranında süresiz olarak nafaka isteyebilir. Dolayısıyla süresiz olarak yoksulluk nafakasına hükmedilebilmesi için eşin talepte bulunması, boşanma nedeniyle yoksulluğa düşmesi ve yoksulluğa düşen tarafın boşanmada diğer tarafa göre daha ağır kusurlu olmaması gerekir. Anılan fıkrada yer alan "…süresiz olarak…" ibaresi itiraz konusu kuralı oluşturmaktadır.

4. Söz konusu Kanun'un 158. maddesinin ikinci fıkrasında ise evlenmenin butlanına karar verilmesi hâlinde eşler arasındaki mal rejiminin tasfiyesi, tazminat, nafaka ve soyadı hakkında boşanmaya ilişkin hükümlerin uygulanacağı düzenlenmiştir. Dolayısıyla yoksulluk nafakası, evlilik birliğinin butlan veya boşanma nedeniyle sona ermesi hâllerinde de talep edilebilecektir.

5. 4721 Sayılı Kanun'dan önce yürürlükte olan mülga 17/2/1926 tarihli ve 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi'nin 144. maddesinin ilk hâlinde yoksulluk nafakası, bir yıllık süreyle sınırlandırılmış iken; anılan maddede 4/5/1988 tarihli ve 3444 sayılı Kanun'un 6. maddesiyle yapılan değişlikle söz konusu süre sınırı kaldırılmış ve yoksulluk nafakasının süresiz olarak istenmesine imkân tanınmıştır. 4721 sayılı Kanun'un 175. maddesinin gerekçesinde de önceki kanun metninin sadeleştirilerek aynen alındığı ifade edilmiştir.

6. Karşılaştırmalı hukukta boşanma sonrası nafaka yükümlülüğünün süresi bakımından yeknesak bir uygulamanın bulunmadığı görülmektedir. İsviçre hukukunda nafakanın miktarı ve süresi tarafların ekonomik ve kişisel durumları dikkate alınarak somut olayın özelliklerine göre belirlenmekte, Alman hukukunda ise eşlerin kural olarak kendi geçimlerini sağlamaları esası

benimsenmekle birlikte belirli hâllerde nafaka talep edilebilmesine imkân tanınmakta ve nafakanın süre bakımından sınırlandırılmasına ilişkin kesin bir azami süre öngörülmemektedir.

7. Benzer şekilde Fransa hukukunda nafakanın esas itibarıyla toplu ödeme şeklinde yerine getirilmesi kabul edilmiş, belirli koşullar altında ödemelerin taksitlendirilmesine ve istisnai olarak ömür boyu irat şeklinde ödeme yapılmasına imkân tanınmıştır.

8. Öte yandan diğer bazı hukuk sistemlerinde boşanma sonrası nafaka yükümlülüğü belirli sürelerle sınırlandırılmıştır. Bu kapsamda İngiliz hukukunda taraflar arasındaki ekonomik bağımlılığın makul bir süre içinde sona erdirilmesi amacına yönelik olarak süreli nafaka uygulaması öngörülmüş, Hollanda hukukunda mahkeme kararıyla ayrıca süre belirtilmediği hâllerde kural olarak nafaka süresi evlilik süresinin yarısı kadar ve en fazla beş yıl ile sınırlandırılmış, on beş yıldan uzun evliliklerde veya ortak çocuk olması hâlinde farklı ve kademeli azami süreler düzenlenmiştir. Belçika hukukunda ise nafaka süresinin kural olarak evlilik süresini aşamayacağı kabul edilmekle birlikte nafaka alacaklısının ihtiyaç hâlinin devam etmesi durumunda bu sürenin uzatılabilmesine imkân tanınmıştır.

9. Görüldüğü üzere karşılaştırmalı hukukta boşanma sonrası nafaka yükümlülüğünün süresi bakımından tek bir modelin bulunmadığı, hukuk sistemlerinin kendi toplumlarının sosyal, ekonomik ve hukuki tercihleri doğrultusunda farklı çözümler benimsedikleri anlaşılmaktadır.

10. 4721 sayılı Kanun'un 175. maddesinde yoksulluğa düşme kavramına ilişkin olarak bir tanıma yer verilmemiş olmakla birlikte söz konusu kavramın içeriğinin yargısal uygulama yoluyla somutlaştırıldığı anlaşılmaktadır. Yargıtayın yerleşik içtihadına göre yeme, giyinme, barınma, sağlık, ulaşım, kültür, eğitim gibi bireyin maddi varlığını geliştirmek için zorunlu ve gerekli görülen harcamaları karşılayacak düzeyde geliri olmayanlar yoksul olarak kabul edilmektedir (Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, E.1998/2-656, K.1998/688, 7/10/1998; E.2007/2-275, K.2007/275, 16/5/2007; E.2017/2-2424, K.2019/751, 20/6/2019; E.2022/2-1268, K.2023/1189, 29/11/2023). Başka bir ifadeyle geçimini kendi mali kaynakları ve çalışma gücüyle sağlama imkânından yoksun olan taraf, diğer şartların da varlığı hâlinde yoksulluk nafakası talep edebilecektir (Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, E.2019/2-807, K.2022/1221, 4/10/2022).

11. Anılan maddede öngörülen yoksulluğa düşecek tarafın boşanmada diğer tarafa göre daha ağır kusurlu bulunmaması şartı ise eşit veya hafif kusurlu ya da kusursuz bulunan eşe yoksulluk nafakasının verilmesini mümkün kılmaktadır. Maddenin ikinci fıkrasında ise yoksulluk nafakasına hükmedilebilmesi için nafaka yükümlüsünün kusurunun aranmayacağı belirtilmiştir.
12. Söz konusu Kanun'un 176. maddesinin birinci fıkrasında yoksulluk nafakasının toptan veya durumun gereklerine göre irat biçiminde (periyodik/belirli aralıklarla) ödenmesine karar verilebileceği, üçüncü fıkrasında irat biçiminde ödenmesine karar verilen nafakanın alacaklı tarafın yeniden evlenmesi ya da taraflardan birinin ölümü hâlinde kendiliğinden kalkacağı, alacaklı tarafın evlenme olmaksızın fiilen evliymiş gibi yaşaması, yoksulluğunun ortadan kalkması ya da haysiyetsiz hayat sürmesi hâlinde ise mahkeme kararıyla kaldırılacağı hükme bağlanmıştır.

13. Anılan maddenin dördüncü ve beşinci fıkralarında da yoksulluk nafakasının irat biçiminde ödenmesine karar verilen hâllerde tarafların mali durumlarının değişmesi veya hakkaniyetin

gerektirdiği durumlarda iradın artırılmasına veya azaltılmasına karar verilebileceği; hâkimin talep olması hâlinde, irat biçiminde ödenmesine karar verilen nafakanın gelecek yıllarda tarafların sosyal ve ekonomik durumlarına göre ne miktarda ödeneceğini karara bağlayabileceği düzenlenmiştir.

14. Bu itibarla maddenin üçüncü fıkrasında sayılan hâller dışında -koşullar değişmedikçe- nafaka yükümlüsü eski eşin boşanma nedeniyle hayatı boyunca yoksulluk nafakası ödemesi söz konusu olabilecektir.

B. İtirazın Gerekçesi

15. Başvuru kararında özetle; itiraz konusu kural nedeniyle yoksulluk nafakası ödeme yükümlülüğünün kişinin hayatının sonuna kadar devam edebileceği, bu durumun kişinin yeniden evlenmesine, mülk edinmesine, doğacak yeni çocuklarını korumasına engel oluşturacağı, bu nedenle kuralın kişinin özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkı ile mülkiyet hakkına ölçüsüz sınırlama getirdiği belirtilerek Anayasa'nın 2., 10., 20., 35. ve 41. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

C. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

16. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 43. maddesi uyarınca kural, ilgisi nedeniyle Anayasa'nın 5. ve 17. maddeleri yönünden de incelenmiştir.

17. Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti, eylem ve işlemleri hukuka uygun, insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adil bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, hukuki güvenliği sağlayan, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık olan devlettir.

18. Hukuk devletinin temel ilkelerinden biri belirliliktir. Bu ilkeye göre yasal düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ya da kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır ve uygulanabilir olması, ayrıca kamu otoritelerinin keyfî uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermesi de gerekmektedir. Belirlilik ilkesi, hukuksal güvenlikle bağlantılı olup hukuk güvenliği, normların öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılar. Bu bakımdan kanunun metni, bireylerin gerektiğinde hukuki yardım almak suretiyle hangi somut eylem ve olguya hangi hukuksal yaptırımın veya sonucun bağlandığını belirli bir açıklık ve kesinlikte öngörebilmelerine imkân verecek düzeyde kaleme alınmış olmalıdır.

19. İtiraz konusu kuralla, boşanma nedeniyle yoksulluğa düşecek tarafın kanunda belirtilen koşulları taşıması hâlinde diğer taraftan mali gücü oranında yoksulluk nafakası talep etmesine imkân tanınmıştır. Kuralın lafzı, eşlerden biri lehine süresiz nafakaya hükmedilebilmesine imkân tanımakla birlikte kuralda her durumda süresiz nafakaya hükmedilmesini zorunlu kılan açık bir düzenleme yer almamaktadır. Buna karşılık yerleşik yargısal uygulamada, kuralın emredici nitelikte olduğu, bu nedenle hâkimin nafakanın süresi konusunda takdir yetkisinin bulunmadığı ve irat

şeklinde hükmedilen yoksulluk nafakasının kural gereğince süresiz olarak belirlenmesi gerektiği yönünde bir yorumun benimsendiği anlaşılmaktadır. Bu itibarla kuralın herhangi bir tereddüde yer vermeyecek ölçüde açık ve belirli bir düzenleme niteliği taşıdığı söylenemez.

20. Öte yandan Anayasa'nın 17. maddesinde "Herkes, yaşama, maddî ve manevî varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir." hükmüne yer verilmiştir. Kişinin yaşam hakkı ile maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkı, birbirleriyle sıkı bağlantıları olan devredilmez ve vazgeçilmez haklarındandır.

21. Anayasa'nın 5. maddesi insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamayı devletin temel amaç ve görevleri arasında saymıştır. Anayasa'nın 17. maddesinde temel haklar olarak güvence altına alınan maddi ve manevi varlığı koruma ve geliştirme hakkının etkili bir şekilde korunabilmesi yalnızca devletin bu haklara müdahaleden kaçınmasına bağlı değildir. Anayasa'nın anılan maddeleri uyarınca devletin bu konuda pozitif yükümlülükleri de bulunmaktadır. Söz konusu yükümlülükler bazı durumlarda temel hakların korunması için belirli tedbirlerin alınmasını gerektirmektedir (AYM, E.2025/4, K.2025/101, 22/4/2025, § 16).

22. Devletin söz konusu pozitif yükümlülüğü, kişinin maddi ve manevi varlığına yönelen müdahaleleri önlemek, önlenememiş olan müdahalelere yönelik olarak da bu müdahalelerden doğan zararı tespit ve tazmin edecek etkili mekanizmalar kurmak, bu kapsamda gerekli usule ilişkin güvenceleri sunan yargısal prosedürleri sağlamak, bu suretle yargısal ve idari makamların kişilerin idare ve özel kişilerle olan uyuşmazlıklarında etkili ve adil bir karar vermelerini temin etmek sorumluluğunu da içermektedir (AYM, E.2025/4, K.2025/101, 22/4/2025, § 17; E.2021/82, K.2022/167, 29/12/2022, § 49).

23. Kuralla evlilik birliğinin sona ermesiyle yoksulluğa düşecek taraf lehine geçimini sağlamak amacıyla şartları bulunduğu müddetçe süre sınırlaması olmaksızın yoksulluk nafakasına hükmedilmesine imkân tanınması suretiyle nafaka alacaklısının maddi ve manevi varlığının korunması bakımından giderim yolu öngörülmektedir. Bununla birlikte kuralda nafaka borçlusu olan tarafa süresiz olarak mali nitelikte ödeme yükümlülüğünün öngörülmesi nedeniyle kuralın nafaka borçlusunun maddi ve manevi varlığının korunması ve geliştirilmesi hakkı üzerinde doğrudan bir etkisi bulunmaktadır.

24. Bu itibarla Yargıtay kararları ve öğretide de ifade edildiği gibi evliliğin taraflara yüklediği dayanışma ve yardımlaşma yükümlülüğünün evlilik birliğinin sona ermesinden sonra kısmen devam etmesi ilkesini temel alan yoksulluk nafakasının süresiz olarak hükmedilmesinin, nafaka yükümlüsü ile yoksulluğa düşen eşin karşılıklı menfaatlerinin devletin Anayasa'nın 5. ve 17. maddelerinden kaynaklanan pozitif yükümlülüğü çerçevesinde değerlendirilmesi gerekir.

25. Kanun koyucunun kişilerin maddi ve manevi varlığının korunması ve geliştirilmesi hakkı bağlamında pozitif yükümlülüklerini yerine getirirken yapacağı düzenlemelerde anayasal sınırlar içinde kalmak kaydıyla geniş bir takdir yetkisinin bulunduğu açıktır. Öte yandan özel kişiler arasındaki uyuşmazlıklarda devletin söz konusu yükümlülüğü yerine getirirken tarafların karşılıklı hak ve menfaatlerini gözetmesi gerekir. Bu bağlamda bu alanda yapılacak düzenlemeler, her iki tarafın menfaatlerini mümkün olduğunca dengelemeli ve taraflardan biri aleyhine ölçüsüz

sonuçlara neden olmamalıdır. Dolayısıyla menfaatler arasındaki makul dengenin bozularak taraflardan biri aleyhine aşırı ve olağan dışı bir külfet yüklemesi, pozitif yükümlülüklere aykırılık oluşturabilir.

26. Kuralla ilgili olarak kişinin maddi ve manevi varlığının korunması ve geliştirilmesi hakkı bağlamında devletin pozitif yükümlülüğü incelenirken boşanmada evliliğin süresi, eşlerin yaşı ve sağlık durumu, ekonomik ve sosyal durumları, bağlanan nafakanın süresinin nafaka borçlusunun boşanma sonrasındaki hayatına etkisi, çalışma hayatına katılma imkânının bulunup bulunmadığı gibi birçok ölçütün dikkate alınıp alınmadığının değerlendirilmesi gerekir. Zira bu ölçütler çatışan haklar arasındaki dengenin oluşturulması açısından oldukça önemlidir.

27. 4721 sayılı Kanun'un itiraz konusu kuralın da yer aldığı 175. maddesi uyarınca boşanma nedeniyle yoksulluğa düşecek taraf, boşanmada eşit veya daha az kusurluysa geçimini sağlayabilmek için diğer taraftan mali gücü oranında süresiz olarak yoksulluk nafakası talep edebilmektedir. Anılan maddeye göre ayrıca nafaka yükümlüsünün kusursuz olması nafaka yükümlüsü olmasına engel oluşturmamaktadır. Başka bir ifadeyle madde kapsamında kusursuz eşin dahi boşanma nedeniyle sürekli olarak nafaka ödemekle sorumlu tutulması mümkündür. Alacaklı tarafın yeniden evlenmesi veya evlenme olmaksızın fiilen evliymiş gibi yaşaması, yoksulluğunun ortadan kalkması, haysiyetsiz hayat sürmesi veya taraflardan birinin ölümü gibi hâllerden biri gerçekleşmedikçe nafaka borçlusunun bu yükümlülüğü devam etmektedir. Diğer bir ifadeyle nafaka alacaklısına bağlı evlenme, birlikte yaşama, geçimini sağlama, haysiyetsiz hayat sürme veya ölüm gibi bazı durumlar gerçekleşmedikçe nafaka borçlusunun borcu hayatı boyunca devam edecektir.

28. Anayasa Mahkemesi 17/5/2012 tarihli ve E.2011/136, K.2012/72 sayılı kararında, itiraz konusu kuralı Anayasa'nın 2. maddesi kapsamında incelemiştir. Anayasa Mahkemesi anılan kararında süresizlik unsurunun nafaka alacaklısının her hâlükârda yaşamı boyunca yoksulluk nafakası alacağı anlamına gelmediğini, yoksulluk nafakasının sosyal dayanışma ve ahlaki düşüncelerin bir sonucu olduğunu, süresiz nafaka öngörülmesinin ise sosyal hukuk devleti ilkesinin bir gereği olduğunu belirterek kuralın Anayasa'ya aykırı olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Anılan gerekçede itiraz konusu kuralın her durumda süresiz nafaka verilmesi zorunluluğunu öngörmediği değerlendirilmiştir.

29. Öte yandan Anayasa Mahkemesinin anılan kararından sonra da uygulamada itiraz konusu ibarenin emredici nitelikte olduğu yönündeki yaklaşımın sürdüğü görülmektedir. Bu kapsamda kuralın, yoksulluk nafakasının süresi bakımından hâkime herhangi bir takdir yetkisi tanımadığı, nafakanın süresinin somut olayın özellikleri veya haklı sebepler gözetilerek belirlenmesini öngörmediği, anılan Kanun'un yoksulluk nafakasının süresiz olmasını açıkça benimsediği, dolayısıyla nafakanın belirli bir süreyle sınırlandırılmasının kanuna açıkça aykırılık teşkil edeceği (benzer yönde bkz. Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, E.2016/8859, K.2017/14407, 12/12/2017) yönündeki uygulamanın devam ettiği anlaşılmaktadır.

30. Yoksulluk nafakasıyla, boşanan eşlerden geçimini sağlayamayacak durumdaki yoksul eşe diğer eşin ekonomik yönden yardım etmesi sağlanarak maddi ve manevi varlığın korunması

amaçlanmaktadır. Bu yönüyle boşanmaya neden olan olaylarda ağır kusuru olmayan eşe evlilikten kaynaklanan dayanışma ve yardımlaşma yükümlülüğü çerçevesinde boşanma sonrası belirli bir miktar parasal katkının sağlanması beklenebilir ise de bu yükümlülüğün hiçbir ölçüt belirlenmeksizin kategorik olarak süresiz öngörülmesi kusurlu olması dahi gerekmeyen nafaka borçlusu açısından ağır bir külfete neden olmaktadır. Bu durumda kural kapsamında evliliğin sona ermesinden sonra nafaka yükümlüsünün ömür boyu bu evliliğin sonuçlarıyla bağlı kalmasının, kişilerin ruhsal/psikolojik, ekonomik ve sosyal bütünlüğü üzerinde oluşturacağı olumsuz etki, devletin çatışan haklar arasında sağlaması gereken makul dengeyi ortadan kaldırmaktadır.

31. Buna göre yoksulluk nafakası, kural olarak durumun gerektirdiği ölçüde belirli bir süreyle sınırlandırılabileceği gibi bazı durumlarda öngörülecek koşulların varlığı hâlinde nafaka alacaklısı lehine nafaka süresinin uzatılarak yaşam boyunca nafakaya hükmedilebilmesine imkân sağlanması da devletin çatışan haklar arasında adil bir denge kurma yükümlülüğünün sonucudur. Çatışan çıkarlar arasında dengenin kurulabilmesi için yoksulluk nafakasına 4721 sayılı Kanun'un 176. maddesi kapsamında irat biçiminde hükmedilecek durumlarda hâkime; bunun süresini, evliliğin süresi, nafaka alacaklısı eşin yaşı, eğitim ve sağlık durumu ile ekonomik ihtiyaçlarını kendi imkânlarıyla karşılayabilme kapasitesi gibi birçok unsuru dikkate alarak somut olayın kendi özel şartları içinde belirleme yetkisi tanınması, bu kapsamda belirli ve öngörülebilir bir çerçeve oluşturulması gerekir. Bununla birlikte somut olayın özellikleri gereği nafakanın süresiz olarak hükmedilmesini gerektiren hâllere ilişkin kriterlerin de kuralda açık ve net biçimde yer alması makul dengenin sağlanması bakımından kaçınılmazdır.

32. Bu itibarla kuralla kusuru daha ağır olmamak kaydıyla boşanma yüzünden yoksulluğa düşecek tarafa geçimi için diğer taraftan mali gücü oranında her koşulda süresiz olarak nafaka isteme imkânı tanınması, devletin kişinin maddi ve manevi varlığının korunması ve geliştirilmesi hakkından kaynaklanan pozitif yükümlülüğüyle bağdaşmamaktadır.

33. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın 2., 5. ve 17. maddelerine aykırıdır. İptali gerekir.

Bir üye bu görüşe farklı gerekçeyle katılmıştır.

Üç üye bu görüşe katılmamışlardır.

Kuralın Anayasa'nın 20. ve 41. maddelerine de aykırı olduğu ileri sürülmüş ise de bu bağlamda belirtilen hususların Anayasa'nın 2., 5. ve 17. maddeleri kapsamında ele alınmış olması nedeniyle Anayasa'nın 20. ve 41. maddeleri yönünden ayrıca bir inceleme yapılmasına gerek görülmemiştir.

Kuralın Anayasa'nın 10. ve 35. maddeleriyle ilgisi görülmemiştir.

## IV. İPTAL KARARININ YÜRÜRLÜĞE GİRECEĞİ GÜN SORUNU

34. Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasında "Kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü ya da bunların hükümleri, iptal kararlarının Resmî Gazetede yayımlandığı tarihte yürürlükten kalkar. Gereken hallerde Anayasa Mahkemesi iptal hükmünün yürürlüğe gireceği tarihi ayrıca kararlaştırabilir. Bu tarih, kararın Resmî Gazetede yayımlandığı günden başlayarak bir yılı geçemez." denilmekte; 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3)

numaralı fıkrasında da bu kural tekrarlanarak Anayasa Mahkemesinin gerekli gördüğü hâllerde, Resmî Gazete'de yayımlandığı günden başlayarak iptal kararının yürürlüğe gireceği tarihi bir yılı geçmemek üzere ayrıca kararlaştırabileceği belirtilmektedir.

35. 4721 sayılı Kanun'un 175. maddesinin birinci fıkrasında yer alan "...süresiz olarak..." ibaresinin iptal edilmesi nedeniyle doğacak hukuksal boşluk kamu yararını ihlal edecek nitelikte görüldüğünden Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasıyla 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince iptal hükmünün kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra yürürlüğe girmesi uygun görülmüştür.

V. HÜKÜM

22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanunu'nun 175. maddesinin birinci fıkrasında yer alan "...süresiz olarak..." ibaresinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, üç üyenin karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA, iptal hükmünün Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK DOKUZ AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE OYBİRLİĞİYLE 4/6/2026 tarihinde karar verildi.
KARŞIOY GEREKÇESİ

1. İtiraz konusu kural, 4721 sayılı Türk Medenî Kanunu'nun 175. maddesinin birinci fıkrasında yer alan "...süresiz olarak..." ibaresidir. Anılan hüküm uyarınca boşanma nedeniyle yoksulluğa düşecek tarafın, kusurunun diğer taraftan daha ağır olmaması koşuluyla, mali gücü oranında diğer taraftan yoksulluk nafakası talep edebilmesi öngörülmektedir.

2. Anayasa'nın 17. maddesinde herkesin yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahip olduğu hükme bağlanmıştır. Anayasa'nın 5. maddesinde ise kişinin maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamak devletin temel amaç ve görevleri arasında sayılmıştır. Bu kapsamda devletin yalnızca temel haklara müdahaleden kaçınma yönünde negatif yükümlülükleri değil, aynı zamanda kişilerin temel haklarını etkili biçimde korumaya yönelik pozitif yükümlülükleri de bulunmaktadır. Anayasa'nın 5. ve 17. maddeleri, devlete belirli durumlarda temel hakları koruyucu tedbirler alma yönünde pozitif yükümlülükler de yüklemektedir (AYM, E.2025/4, K.2025/101, 22/4/2025, § 16).

3. Yoksulluk nafakası kurumu, boşanma nedeniyle yoksulluğa düşecek eşin asgari yaşam koşullarını sürdürebilmesini ve insan haysiyetine uygun bir hayat yaşayabilmesini amaçlayan sosyal nitelikli bir koruma mekanizmasıdır. Bu yönüyle nafaka alacaklısının maddi ve manevi varlığının korunması ve geliştirilmesi hakkına hizmet etmektedir.

4. İtiraz konusu kural, evlilik birliğinin sona ermesiyle yoksulluğa düşecek tarafın maddi ve manevi varlığının korunması bakımından önemli bir giderim mekanizması işlevi görmektedir. Evlilik, tarafların yalnızca ortak yaşam sürdürdükleri bir birlik olmayıp aynı zamanda ekonomik ve sosyal rollerin yeniden dağıtıldığı bir kurumdur. Özellikle uzun süreli evliliklerde eşlerden biri, çocukların bakımı, ev içi emeğin yerine getirilmesi veya aile hayatının devamının sağlanması amacıyla eğitim,

meslek ve kariyer fırsatlarından vazgeçebilmekte ve gelir elde etme kapasitesinde kalıcı kayıplar yaşayabilmektedir. Boşanma sonrasında ortaya çıkan ekonomik kırılganlığın önemli bir kısmı da bu fedakârlıkların sonucudur. Yoksulluk nafakası, boşanma nedeniyle meydana gelen bu yapısal eşitsizlik ve dezavantajları hafifletmeyi ve ekonomik olarak güçsüz konuma düşen eşin insan haysiyetine uygun yaşamını sürdürebilmesini sağlamayı amaçlamaktadır. İtiraz konusu kural, Anayasa'nın sosyal devlet anlayışının somut yansımalarından biridir.

5. Yoksulluk nafakasının amacı, boşanma sonrasında ortaya çıkan ekonomik ihtiyaç halinin giderilmesidir. Bu nedenle nafaka kurumu bir ödül, tazminat veya evlilik süresine bağlı bir mali karşılık olarak değerlendirilemez. Kanun koyucu, Türk Medenî Kanunu'nun 175. maddesinde koruma ölçütü olarak belirli bir süreyi değil, yoksulluk olgusunu esas almıştır. Bu yönüyle nafaka kurumunun merkezinde zaman değil ihtiyaç bulunmaktadır. Dolayısıyla hukuki korumanın ölçütü belirli bir sürenin geçmesi değil, yoksulluk halinin devam edip etmediğidir.

6. Çoğunluk görüşü, süresiz nafakanın nafaka yükümlüsünü ömür boyu bağladığını ileri sürmektedir. Oysa yürürlükteki hukuk bu yükü dengelemek için yeterli araçlar sunmaktadır. Türk Medenî Kanunu'nun 176. maddesi uyarınca koşulların değişmesi hâlinde nafaka miktarı azaltılabilmekte veya tamamen kaldırılabilmektedir. Nafaka alacaklısının yeniden evlenmesi, evlenme olmaksızın fiilen evli gibi yaşaması, yoksulluğunun ortadan kalkması ya da tarafların mali durumlarında esaslı değişiklik meydana gelmesi hâllerinde nafaka yükümlülüğü sona erebilmekte veya yeniden belirlenebilmektedir. Bu nedenle kuralın nafaka yükümlüsünü hiçbir koşulda sona ermeyen mutlak bir yükümlülük altına soktuğunu söylemek mümkün değildir. Uygulamada ortaya çıkan sorunlar, süresizlik ilkesinin anayasal meşruiyetini değil, uyarlama ve gözden geçirme mekanizmalarının etkinliğini ilgilendirmektedir.
7. Türk Medenî Kanunu'nun 175. ve 176. maddeleri birlikte değerlendirildiğinde, kanun koyucunun bir taraftan yoksulluğa düşen eşi korurken diğer taraftan nafaka yükümlüsünün menfaatlerini gözeten dengeli bir sistem kurduğu görülmektedir. Öncelikle 175. maddede yer alan düzenleme, her somut olayda mutlaka süresiz nafakaya hükmedilmesini zorunlu kılmamaktadır. Anılan hüküm, nafaka alacaklısına süresiz nafaka talep edebilme imkânı tanımakta; hâkim ise somut olayın özelliklerini, tarafların sosyal ve ekonomik durumlarını, yoksulluk koşullarının gerçekleşip gerçekleşmediğini ve hakkaniyet gereklerini değerlendirerek karar vermektedir.

8. Ayrıca 176. maddede yalnızca nafakanın artırılması, azaltılması ve kaldırılması mekanizmaları değil, durumun gereklerine göre yoksulluk nafakasının irat biçiminde veya toptan ödenebilmesi imkânı da öngörülmüştür. Böylece kanun koyucu, nafaka ilişkisinin kurulması, belirlenmesi ve sonlandırılması bakımından hâkime farklı araçlar tanımış; somut olayın özelliklerine göre adil bir denge kurulmasını amaçlamıştır.

9. Bu itibarla itiraz konusu ibarenin tek başına değerlendirilerek nafaka yükümlüsü üzerinde her durumda mutlak, değiştirilemez ve ömür boyu devam eden bir külfet yarattığı sonucuna ulaşılması mümkün değildir. Kural ancak Türk Medenî Kanunu'nun 175. ve 176. maddelerinde öngörülen mekanizmalar bir bütün olarak dikkate alınarak değerlendirilebilir. Bu çerçevede ileri sürülen sakıncalar, kuralın anayasal sınırları aşmasından ziyade mevcut yasal araçların uygulanma

biçimine ilişkin olup, anayasal bir norm sorunundan çok uygulama ve içtihat sorunu niteliği taşımaktadır.

10. Anayasa'nın 10. maddesindeki eşitlik ilkesi, farklı durumdakilere farklı muamele yapılmasını yasaklamaz. Aksine, fiili eşitsizlikleri gidermek amacıyla farklı düzenlemelere olanak tanır. Boşanma sonrasında ekonomik açıdan zayıf konuma düşen taraf ile güçlü konumdaki taraf arasındaki asimetrik muamele, eşitsizliği pekiştirmek için değil, gidermek için öngörülmüştür. Günümüz toplumsal gerçekliği dikkate alındığında kadınların işgücüne katılım oranlarının erkeklere kıyasla daha düşük olduğu, ev içi bakım ve görünmeyen emeğin büyük ölçüde kadınlar tarafından üstlenildiği, boşanma sonrasında gelir kaybı ve yoksulluk riskinin kadınlarda daha yüksek düzeyde gerçekleştiği görülmektedir. Çocukların bakım ve yetiştirilmesine ilişkin yükümlülüklerin de çoğu zaman ağırlıklı olarak kadınlar üzerinde kaldığı bilinmektedir. Bu nedenle yoksulluk nafakası her ne kadar kanun metninde cinsiyet bakımından tarafsız bir hak olarak düzenlenmiş olsa da uygulamada önemli ölçüde kadınların ekonomik korunmasına hizmet eden bir işleve sahiptir. Bu yönüyle kural, Anayasa'nın 10. maddesinde öngörülen maddi eşitlik anlayışı ile 41. maddede güvence altına alınan ailenin ve özellikle korunmaya ihtiyaç duyan aile bireylerinin korunması amacıyla uyum içerisindedir. Bu nedenle nafaka kurumu yalnızca biçimsel eşitlik perspektifiyle değil, fiili eşitlik anlayışı çerçevesinde değerlendirilmelidir.

11. Anayasa'nın 10. maddesine 2004 ve 2010 yıllarında yapılan değişikliklerle kadın ve erkek arasındaki fiili eşitliğin sağlanması amacıyla alınacak özel tedbirlerin eşitlik ilkesine aykırı sayılamayacağı açıkça hükme bağlanmıştır. Böylece anayasal eşitlik anlayışı, yalnızca biçimsel eşitlikle yetinmeyen, tarihsel, ekonomik ve toplumsal dezavantajları dikkate alan maddi eşitlik anlayışını benimsemiştir. Boşanma sonrasında ekonomik açıdan kırılgan duruma düşen eşe koruma sağlanması da bu yaklaşımın doğal bir sonucudur.

12. Türkiye'nin taraf olduğu Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW), kadınlar ile erkekler arasında yalnızca biçimsel değil fiili eşitliğin sağlanmasını amaçlamaktadır. CEDAW Komitesi'nin 29 No.lu Genel Tavsiye Kararı'nda evlilik ve boşanmanın ekonomik sonuçlarının kadınlar ve erkekler üzerinde aynı etkileri doğurmadığı, aile içindeki toplumsal cinsiyet temelli iş bölümünün kadınların ekonomik durumunu doğrudan etkilediği ve boşanma sonrasında kadınların daha ağır ekonomik sonuçlarla karşılaşabildiği vurgulanmıştır. Bu çerçevede ekonomik açıdan kırılgan duruma düşen eşin korunmasına yönelik mekanizmalar, uluslararası insan hakları hukukunda da meşru ve gerekli araçlar olarak kabul edilmektedir.

13. Anayasa'nın 2. maddesinde Türkiye Cumhuriyeti'nin sosyal bir hukuk devleti olduğu belirtilmiştir. Sosyal devlet ilkesi, ekonomik bakımdan güçsüz durumda bulunan bireylerin korunmasını, toplumsal risklerin etkilerinin azaltılmasını ve insan haysiyetine yaraşır yaşam şartlarının güvence altına alınmasını gerektirir. Boşanma nedeniyle yoksulluğa düşen eşin korunması da bu kapsamda değerlendirilmelidir. Nitekim Mahkememiz, 17/5/2012 tarihli kararında, "süresiz olarak" ibaresinin sosyal devlet ilkesine aykırı olmadığını, aksine boşanma nedeniyle yoksulluğa düşecek eşin korunmasına hizmet eden meşru bir araç niteliğinde bulunduğunu ifade etmiştir (AYM, E.2011/136, K.2012/72, 17/5/2012). Mahkememiz söz konusu

kararında, kanun koyucunun amacının boşanma nedeniyle yoksulluğa düşen eşin asgari yaşam ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlamak olduğunu vurgulamıştır.

14. Nitekim Anayasa'nın 90. maddesinin son fıkrası uyarınca temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmaların iç hukukta sahip olduğu özel konum da gözetildiğinde, boşanma sonrasında ekonomik açıdan dezavantajlı duruma düşen eşin korunmasına yönelik düzenlemelerin uluslararası insan hakları standartlarıyla uyumlu olduğu açıktır. Bu bağlamda itiraz konusu kuralın, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası yükümlülüklerle çeliştiği değil, bunlarla uyumlu bir koruma mekanizması oluşturduğu anlaşılmaktadır.

15. Ayrıca belirtilmelidir ki Türk Medenî Kanunu'nun 175. maddesinde yer alan "süresiz olarak" ibaresi, nafaka alacaklısına yaşam boyu ve hiçbir koşulda sona ermeyecek bir hak tanımamaktadır. Anılan ibare, yoksulluk devam ettiği sürece nafaka talebinin ileri sürülebilmesine imkân sağlayan bir düzenleme niteliğindedir. Kanun koyucu bu ifadeyle nafaka yükümlülüğünün süresini mutlak ve değiştirilemez biçimde belirlememiş, yoksulluk hâlinin devamını esas almıştır. Dolayısıyla söz konusu ibarenin uygulamada emredici ve mutlak bir süreklilik öngörüyormuş gibi yorumlanması, kanun metninin amacı ve sistematiğiyle bağdaşmamaktadır. Hâkimin somut olayın özelliklerini gözeterek nafakanın kapsamını ve miktarını belirleme yetkisi bulunduğu gibi, koşulların değişmesi hâlinde nafakanın uyarlanması da mümkündür.

16. Anılan ibarenin uygulamada mutlak ve istisnasız bir yükümlülük öngörüyormuş gibi yorumlanması nedeniyle ortaya çıkan sorunlar, kuralın anayasal niteliğinden ziyade yorumlanma biçimiyle ilgilidir. Kanun koyucunun amacı, nafaka alacaklısına yaşam boyu değişmez bir gelir güvencesi sağlamak değil, yoksulluk hâli devam ettiği sürece ekonomik destek mekanizmasının işletilmesine imkân tanımaktır. Bu nedenle ibarenin yasa koyucunun muradını aşacak şekilde katı yorumlanmasından kaynaklanan uygulama sorunları, kuralın Anayasa'ya aykırılığını değil, uygulamanın ve yerleşik içtihatların gözden geçirilmesi ihtiyacını ortaya koymaktadır. Normun bazı uygulamalarının eleştiriye açık olması, normun kendisinin anayasal meşruiyetini ortadan kaldırmaz.

17. Bir hukukî düzenlemenin yasa koyucunun iradesini aşacak ölçüde katı biçimde yorumlanması nedeniyle uygulamada ortaya çıkan sakıncalar, doğrudan doğruya kuralın anayasal geçerliliğini tartışmalı hâle getirmez. Zira norm denetiminde esas olan, kuralın makul ve anayasal sınırlar içerisinde yorumlanmaya elverişli olup olmadığıdır. Bir kuralın anayasal anlam ve kapsamı içinde uygulanması hâlinde temel hak ve özgürlüklerle uyumlu sonuçlar doğurması mümkünken, uygulayıcıların benimsediği belirli bir yorumun hak ihlallerine yol açması, kuralın kendisinden değil yorum tercihinden kaynaklanan bir soruna işaret eder. Bu itibarla uygulamada ortaya çıkan sorunların varlığı, tek başına kuralın Anayasa'ya aykırılığını değil, gerektiğinde yerleşik yorum ve içtihatların yeniden değerlendirilmesini gerektirebilir.

18. Vurgulanması gereken bir husus da süreli nafaka veya süresiz nafaka modellerinden hangisinin daha uygun olduğu hususu, öncelikle yasama organının sosyal politika alanındaki tercihine ilişkindir. Anayasa Mahkemesinin görevi, kanun koyucunun tercih ettiği modelin en ideal veya en isabetli model olup olmadığını belirlemek değil, anayasal sınırlar içerisinde kalıp kalmadığını denetlemektir. Belirli süreli nafaka modelinin tercih edilmesi mümkün olduğu gibi,

ihtiyaç temelli mevcut modelin sürdürülmesi de kanun koyucunun takdir alanı içerisindedir. Anayasa'dan zorunlu olarak çıkarılabilecek tek bir nafaka modeli bulunmamaktadır. Norm denetiminde esas olan, kanun koyucunun tercih ettiği modelin açıkça anayasal sınırları aşıp aşmadığının ortaya konulabilmesidir.

19. Nitekim Mahkememiz 17/5/2012 tarihli ve E.2011/136, K.2012/72 sayılı kararında aynı ibareyi Anayasa'ya uygun bularak, boşanma nedeniyle yoksulluğa düşecek eşin korunmasının sosyal devlet ilkesinin bir gereği olduğunu kabul etmiştir. Çoğunluk kararında, Mahkemenin bu yerleşik yaklaşımından ayrılmayı gerekli kılan yeni anayasal, hukuksal veya toplumsal nedenler yeterli açıklıkta ortaya konulamamıştır. Önceki kararda esas alınan anayasal ilkelerin geçerliliğini yitirdiği de gösterilebilmiş değildir.

20. Karşılaştırmalı hukukta da tek ve zorunlu bir nafaka modeli bulunmamaktadır. Bazı hukuk sistemlerinde belirli süreli nafaka öngörülürken, bazı sistemlerde hâkime geniş takdir yetkisi tanınmakta, bazı sistemlerde ise ihtiyaç devam ettiği sürece uzun süreli veya süresiz nafakaya imkân verilmektedir. Bu çeşitlilik, belirli süreli nafakanın anayasal bir zorunluluk olarak kabul edilemeyeceğini ve konunun esas itibarıyla yasama organının sosyal politika tercihleri kapsamında değerlendirilmesi gerektiğini göstermektedir.

21. Sonuç olarak itiraz konusu kural; boşanma nedeniyle yoksulluğa düşen eşin maddi ve manevi varlığının korunmasını, insan haysiyetine uygun yaşamını sürdürebilmesini, sosyal devlet ilkesinin gereklerinin yerine getirilmesini ve fiili eşitliğin desteklenmesini amaçlayan meşru bir düzenlemedir. Kuralın nafaka yükümlüsü üzerinde olağan dışı, sınırsız ve ölçüsüz bir külfet yarattığı ortaya konulamadığı gibi, mevcut hukuk düzeni nafakanın kurulması, uyarlanması ve sona erdirilmesine ilişkin yeterli mekanizmaları da içermektedir.

22. Açıklanan nedenlerle itiraz konusu kuralın, iptali yönündeki çoğunluk görüşüne katılmak mümkün olmamıştır.

FARKLI GEREKÇE

1. Kuralın iptali sonucuna katılıyorum, ancak gerekçesine tam olarak katılmıyorum. Çoğunluk, nafaka yükümlüsü ile yoksulluğa düşen eşin menfaatlerini tartmış ve kuralın yükümlüye aşırı bir yük getirdiği sonucuna varmıştır. Kanaatimce sorun bu dengede değil, ondan önce gelen bir noktadadır. Kural ne öngördüğünü yeterince açık ortaya koymadığı için lafzıyla bağdaşmayan katı bir uygulamaya zemin hazırlamıştır.

2. Kararda da kabul edildiği gibi (§ 19), kuralın metni süresiz nafakaya imkân tanımakla birlikte her durumda süresiz nafaka verilmesini emretmez. Hâkimin somut olayın koşullarına göre bir süre belirlemesinin önünde metinden kaynaklanan bir engel yoktur.

3. Anayasa Mahkemesi 2012 tarihli kararında da bu yönde bir değerlendirme yapmış, kuralın süresiz nafakayı zorunlu kılmadığını belirterek onu Anayasa'ya aykırı bulmamıştır (§ 28). Ancak bu karara rağmen maalesef uygulamayı değiştirmemiştir. Yargıtay kuralı emredici saymayı ve nafakanın süresi konusunda hâkime takdir tanımamayı sürdürmüştür (§ 29). Kural on yılı aşkın bir

süredir tek bir biçimde, en katı yorumuyla uygulanmaktadır. Mahkememizin yorumu dahi bu uygulamayı değiştirememişse, sorun tek tek yargı kararlarında değil, kuralın kendisindedir.

4. Kanunun metni ile yerleşik uygulama farklı sonuçlara işaret etmektedir. Kişilerin hukuki durumunu belirleyen de çoğu zaman metnin kendisi değil, onun nasıl uygulandığıdır. Bu durumda evlenen ya da boşanan kişiler, nafaka yükümlülüğünün ne kadar süreceğini önceden bilemezler. Böyle bir belirsizlik, hukuk devletinin temel gereklerinden olan belirlilik ilkesiyle bağdaşmaz.

5. Çoğunluk gerekçesi bu belirsizliğe değinmiş (§ 18-19), ancak ondan ayrı bir sonuç çıkarmamış; iptali Anayasa'nın 5. ve 17. maddeleri kapsamındaki denge değerlendirmesine dayandırmıştır (§ 32-33). Oysa belirlilik incelemesi denge değerlendirmesinden bağımsızdır ve ondan önce gelir. Bir kuralın taraflar arasında adil bir denge kurup kurmadığını tartabilmek için önce o kuralın ne anlama geldiğinin belli olması gerekir. Anlamı belirsiz bir kural karşısında Mahkemenin görevi, kuralın yeterince açık ve öngörülebilir olup olmadığını denetlemektir.

6. Kararın kendi gerekçesi de bu durumu göstermektedir. Çoğunluk bir yandan kuralın metninin süresiz nafakayı zorunlu kılmadığını kabul etmekte (§ 19), öte yandan denge değerlendirmesini kuralın hâkime süre belirleme imkânı tanımadığı ve her durumda süresiz nafaka öngördüğü varsayımıyla yapmaktadır (§ 31-32). Yani değerlendirmenin konusu kanunun metni değil, Yargıtayın ona verdiği anlamdır. Aynı kuralın aynı gerekçe içinde iki farklı anlamda ele alınması, üzerinde denge kurulabilecek sabit bir içerik bulunmadığını açıkça ortaya koyar. Bunun yanında çoğunluk, nafakanın kural olarak süreli, istisnaen süresiz olması gerektiğini ve istisnaların ölçütlerinin kanunda gösterilmesi gerektiğini de belirlemektedir (§ 31). Kanun koyucunun bu alanda geniş bir takdir yetkisine sahip olduğu kararda kabul edilmişken (§ 25), bu yaklaşım onun yerine bir düzenleme tercihi yapmak anlamına gelir. Anayasa'nın 2. maddesine dayanan bir iptal ise kanun koyucudan yalnızca nafakanın süresini açık ve öngörülebilir biçimde düzenlemesini bekler, düzenlemenin içeriğini onun takdirine bırakır.

7. Bu nedenle nafaka yükümlüsü ile alacaklının menfaatleri arasında bir denge değerlendirmesi yapmaya gerek yoktur. Böyle bir değerlendirme, kuralın nasıl uygulanacağının baştan belli olmasını gerektirir. Kural bu asgari açıklığa sahip olmadığından iptal doğrudan Anayasa'nın 2. maddesine dayandırılmalıdır.

8. Açıklanan nedenlerle kuralın iptaline katılıyorum. Ancak iptalin, Anayasa'nın 5. ve 17. maddelerindeki hakların bir denge değerlendirmesi sonucunda ihlal edildiğine değil, yalnızca Anayasa'nın 2. maddesindeki belirlilik ilkesinin karşılanmamış olmasına dayandırılması gerektiği düşüncesiyle karara farklı gerekçeyle katılıyorum.